

Redactor responsabil si proprietar
Dr IUSTIN ARDELEAN.

Abonamentele se fac,
plătindu-se înainte în
Oradea-Mare.

Ese la 1 și 15 a fiecărei luni
PREȚUL:

Pe 1/4 de an	2 coróne	Pentru România și străinătate, un an 20 fr.
Pe 1/2 de an	4 >	
Pe un an	8 >	

Satire mărunte.

E lucru foarte frumos să te interesezi de literatura poporului teú. Mai ales dacă ai și parale, și interesarea asta nu-ți cere jertfe simțitoare.

Doamna X. — o cunosc mulți, căci trăiește în multe exemplare — încă e una dintre aceste ființe.

— O, mie-mi plac mult poezii români! — zise într-o zi unui cunoscut.

Acesta îi aduse în schimb cel mai nou volum de poezii al lui St. O. Iosif.

Peste câte-va zile doamna il restitui.

— Și cum ți-au plăcut poeziile?

— Foarte bine. D-ta li-ai scris?

Pe stradă.

— Ai auzit, că familia lui *Varză* e supărată foc pe tine?

— Bine, ce li-am făcut? Numaî complimente li-am spus.

— Ai zis că micuțul, care e monstru, seamănă a tatăl seú.

— Ei bine, și?

— *Varză* s'a supărat din cauza sa, d-na *Varză* din cauza băiatului.

*

Psihiatrul e chemat să viziteze un bolnav. Incepe să-l pipăie și când ajunge la cap, rămâne suprins. Dă de mai multe umflături cari îi par simptomatice.

Se adresează bolnavului.

— Pe cap ți-am constatat mai multe ecrescențe. Spune-mi numai, nu cumva părinții d-tale au fost oameni escentrici?

— Nu, numai nevasta mea e escentrică.

*

Un băiețel de vre-o 7 ani intră în o măcelărie și cere carne.

— Dar să-mi dai o bucată tare! — se roagă de măcelar.

— De ce să nu-ți dau mai bine carne fragedă? întrebă acesta uimit de băiat.

— Căci dacă e fragedă, tata o mănâncă toată singur.

*

Tatăl șede cu fată sa în cafenea și citesc foii.
Înainte ferestrii, pe stradă, de vreme lungă se plimbă deja o damă.

— Tată, pe cine așteaptă dama aceea? — întreabă pe urmă fata.

Tatăl se încurcă.

— Așteaptă, draga mea, un domn, numai nu știe încă pe cine.

Legendă turcească.

Mussa (Moise) primind dela *Allah* Tablele de legi, porni să le ducă poporului se. Tablele fiind de fier erau o povară foarte grea. Pe drum întâlni pe dracul *Ibilis*, care mâna doi măgari încărcăți bine.

— Ajută-mi, o *Ibilis*, să duc poporului meu cuvântul lui *Allah*! — îl rugă *Mussa*.

— Ba eă nul — îi răspuse dracul. — Trebuie să le duc cumpărătorilor mei marfă mai căutată.

— Și ce poate fi marfa asta mai căutată decât cuvântul lui *Allah*, și cine pot fi cumpărătorii?

Ibilis rîse și răspuse:

— Un măgar duce *invidie*, celalalt *grandomanie*; ambele pe seama Sârbilor și Bulgarilor.

Nu-î sigură.

— Pe d-ta te-am sărutat asară în decursul producțiilor cu *laterna magică*, domnișoară Sisi?

— N'ai putea să-mi spuî aproximative ce oră a'fost?

Misiune de încredere.

. . . Cu prilejul unui incendiu, un pompier tinăr își perdu viața.

Căpitanul își strinse oamenii și le ținu următorul discurs:

— O misiune grea ne așteaptă, fraților; să aducem la cunoștința soției tovarășului nostru *Dop*, că bărbatul i-a murit. Orî cât de cùrajos ași fi, eă nu mă angajej la misiunea asta grea, căci nu mă simt în stare să i-o aduc la cunoștință cu destulă precauțiune. Cine dintre voi să angagează?

Un moment domni tăcere, apoi pași din rînd *Isac Goldstein*.

— Eă!

Și *Goldstein* plecă. Cu mare greu dădu de locuința dorită, căci era noapte grea. Bătu la fereastă. Se ivi un cap de femeie.

Subtil și cu tact, *Isac Goldstein* își luă pălăria.

— D-ta ești veduva *Dop*?

— Eă nu sunt veduva *Dop* ci doamna *Dop*.

— Zici că nu ești veduva *Dop*? Pe ce ne prindem că ești veduvă?

Sърmanul Șandor.

Trenul din Predeal sosește, îmbulzeală pe peron,
Din grămadă se aude, ici «oleo» colo «pardon».

Unii strigă, alți aleargă, vin hamali necontentit.
— «Bon jour, dragă». — «Ce faci, neică?» ca la gară în sfîrșit.

*

Dar în sgomotul ăst mare
Șandor strigă și mai tare . . .

Ca turbat din tren țîșnește

Și injură și putnește.

Iute scoate-o pipă mare,

Îi dă foc cu disperare

Și trăgînd din ea turbat:

— No, — zice — putem fumat!

*

— Dar ce-î Șandor? — îl întreabă

Un gardist ce-l cunoștea,

— Ce țî-e inima-așa rea?

Pinteniî țî-ai prăpădit?

Vre-o purcică țî-a murit?

N'ai unsoare de musteți?

Te-a pus dracul să te'mbeți?

— Lase glume, bade, lase,

Boi la mine nu acase;

Spune singur nu-î șandal,

Venim tocmai din Predeal,

Unde muncat chit un cal

Și beut cum un baron;

Chind ne suim în vagon,

Scoatem pipe, vrem fumat.

No, da lucre blăstemat:

La perete șede scris

Că fumate nem permis,

Fară voe tuturor

Care este călător!

No, acum spune curat,

Chind cincî cîasuri nem fumat

Nu-î drept a fi supêrat?!

*

— Drept ai Șandor, dar la dracu prost fuseși, zău mare prost,
N'aveai de cât să ceri voie! Mare lucru ar fi fost?

*

— No, la dracu, draghe frate,

Noi Moghiari civilisate

Știm și noi cerem pardon,

Nu mai aste fost pocate

Che fost singur in Vagon!

A FURISĂNIILE JUPANULUI SCHMERZENHERZ.

— Se fie capo tho on vas rusisch pi apele iaponische!

— Bucuria tho se fie așa di mare chit se dea de lucru și loī Herr von Director-leben dela casa nebonilor!

— Se laude thu pi Hamsea înaintea loī Ciorogariū, ori pe Mangra înaintea loī Puticiū-leben!

— Se trăiește thu ca peșcele — în apa!

— Se fi thu gloriosu martir al științei medicale!

Dela concert.

— 20 Februarie. —

În adevăr nu-ī nimic mai nerecunoscător decât să scrii despre o petrecere bine reușită. Mai ales pentru un critic nu, care vine să prindă la concert note hazlii, vine cu gândul să se acațe de ceva său cineva.

Aranjerii concertului din Oradea-Mare aū sfeclit-o dară, — din punct de vedere critic.

Toate aū mers strună. Corul n'a făcut nici un chichser. Mă dusesem de-acasă cu o epigramă în proză, gata de'nainte. Aveam să-l pun pe cine-va să mă întrebe:

— Cum ți-a plăcut corul?

Eū aveam să-mī iaū apoi un aier de profunditate șopenhaueriană și să răspund cu un zimbet de suveran sarcasm:

— O, am auzit cântând — și mai reū.

Epigrama a rămas nerostită. O eternă pierdere

pentru literatura română atât de sēracă în opere vrednice de citit, mai ales de când academicianul nostru s'a pus din nou să scrie.

Colo, către mijlocul programului aveam să lansez o vorbă grea. Mai sarcastică decât epigrama nerostită.

De sigur mă întreba careva:

— Ce ți-a plăcut până acum mai bine?

Scurt, i-ași fi răspuns fără să-l vrednicesc chiar de o privire:

— Pauzele!

Credeam că voi putea prinde note pentru doi numeri, și la adecă nici pentru un număr n'am, căci repet încă odată — toate aū mers strună, și ori cât am fost cu ochii în patru, n'am putut să me acăț de nimeni.

Corul prima, celealalte puncte — dacă e cu punță — și mai prima, cântarea domnișoarei Lucreția Mureșian mostre din cântările serafice ce-o să le auzi în raī, purtarea aranjierilor ireproșabilă — — —

Eram nemulțumit peste măsură. Nu-ī «Kunst» să aranjezi așa petrecere! Nici un chichs, nici un lapsus, nici o conversație mai de dai doamne!

— Domnișoară, nu te chiamă Emilia?

— De ce întrebī?

— Pentru-că ești așa drăguță.

Saū poate ca cea cu brânza.

— Iți place brânza? — Da. — Dar la fratele d-tale?

— Da. — Dar la sora d-tale, și a. m. d.

Conversațiile toate mī-aū rămas în buzunar. Pentru asta m'am trudit eū două cīsuri să scot din foliante vechi întrebări și răspunsuri nostime, ca să n'am pe urmă cui să le aplic?

Am și trecut în sala de recreație, ca să nu mai vėd petrecerea asta așa de reușită.

Aici d'asemeni era animație mare. La o masă, vrednicul român dela Cluj Dr. A. Isac strînsese în jurul seū o gardă mare, aproape atât de însuflețită ca și garda, de care erau încunjurate în sala de dans — domnișoarele Isac.

Nu mai puțină voie bună era și la alte mese... Ce să mă fac dară? M'am împăcat și eū cu gândul să iaū parte la o petrecere pe deplin reușită, la care nu te poți acăț de nimic. Mī-am pus creionul în buzunar.

— Chelnēr, o bere!

«Stefanița-Vodă.»

— Și domnul V.... de ce nu mai comandă vre-o traducere maghiara a tragediilor sale?

— Ei, las, a pășit-o și în rîndul trecut cu «Stefanița-Vodă.»

— Cum așa?

— N'a primit decât două cununī.

— Și nu's de ajuns două?

— Bine, dar când el a comandat și plătit — trei?

Altă căciulă.

- Tu crezi, dragă tată, în visuri?
- Cred.
- Uite, eu am visat că mi-ai cumpărat o pălărie nouă.
- Lasă-mă să sfârșesc! Cred, că visurile nu se împlinesc.

Memorie bună.

- Și-apoi nu cumva să uiți, domnule, de ce te-am rugat.
- Fii pe pace. Mi-am făcut în batistă două noduri.
- De ce tocmai două?
- Al doilea l'am făcut pentru cazul, dacă ași uita ce înseamnă cel dintîi.

O poveste.

Bunul Dumnezeu într-o zi eși la plimbare cu sîntul Petru.

Nu departe de locul unde se plimbau, se băteau două persoane. Îți era milă se te uiți, cum se loviau reciproc. Dumnezeu îi zise sîntului Petru:

— Fugi, Petre, și despărțește-î, nu cumva să se omoare. Grăbește, Petre!

Bunul Petru grăbi și rămase înlemnit. O femeie frumoasă se bătea cu un drac.

— Ce-î asta? Cum puteți fi așa cătrăniți, când de altminteri sunteți prietini buni?

— Ce vrea bătrînul ăsta? — răspunsă dracul. — Unde și bagă nasul? Ce-ți pasă dacă nouă așa ne place? Ean, vezi-ți de cale.

Iar femeia îi zise — cam tot atîta.

Petru se mîniă, își scoase sabia și cu o sîngură lovitură le retezi la ambiî capul. Apoi se întoarse la Dumnezeu.

— I-ai despărțit?

— Cum se cuvine, stăpîne.

— I-ai împăcat?

— Cel puțin nu se mai dușmănesc.

— Nu ți-au făcut nimic rău? Ce ai pe degete?

— Nișică sânge.

— Lucrul n'a mers dară ușor de tot?

— Ascultă stăpîne! Dracul a fost așa de obrasnic, și femeia așa îi sămăna, încât m'am înfricat și li-am tăiat capul.

— Li-ai tăiat capul? Ce rău ai făcut. Trebuia să-î împaci numai... Grăbește, nefericitule, și îndreptează ce-ai făcut. Imi pare că ți-ai pierdut mințile.

— Ce să îndreptez? Acum ar fi cam târziu; ambiî sunt morți.

-- Totdeauna vrea să rămăi neascultător? Cine poruncește aici? Tu sau eu? Trebuie să faci, ce-ți poruncește Dumnezeu. Eu cer să mă ascuți, și nu să rezonezi.

Petru ascultă. Se rentoarse la trupurile fără cap și puse capetele pe trupuri, și uite! ambiî înviară. Numai cât Petru, din nebagare de seamă, puse femeii capul dracului, și dracului — capul femeii.

Și de aceea aș astăzi femeile cap așa rău.

Ironie.

— Cum, domnule doctor, d-ta scrii și versuri?

— Da, ca să omor vremea.

— Nu-ți ajung pacienții?

Critică aspră.

— Și cum ți-a plăcut comedia de asară a d-lui V.? | — Ah! a fost dară *comédie*?

DRACUL.

N'a scris nici poezii nici proză,
N'a fost vre-odată deputat;
Nu e director la o bancă
Nu-i nici redactor, nici magnat,
Nu-i nici jăndarm, nu-i nici vlădică,
Dar dela popi și pân la hoți,
Ca *dracul* nu e'n lume altul
Atât de pomenit de toți.

Eū cred că este *drac* în lume,
Căci fără el nimic nu faci!
Dacă-î dedic lui azi o vorbă
Doar' nu vĕ supĕrați, la draci...?
Căci sunt atâți pitici în lume
Carī ode vreaū în cinstea lor...
Să nu merite dracul una
Vestit prin graiul tuturor?

Fii salutat copile vesel
Ce zilnic ne îndemnă la reū,
Tu care iaī dușmanii nostri
Sub vrednic patronajul teū!
De cumva ai împărăție
Și trebuință ai de legi,
De ce nu vii la noi la studii?
Vai! multe ai putea s'alegi!

Eū n'o cunosc virtutea voastră,
Dar dacă vreți să vĕntăriți,
De darul hărniciei voastre
Făloși de tot voi nu prea fiți!
Ei nene, știm și noi nițică!
Găsești de toate și la noi:
Nĕcaz, minciună, ură, patimi,
Scandal,... să vĕ mirați și voi!

Știință? Fleac. Avem cu toții...
Nu'nvingi cu noi să fii chiar drac!
Pardon... Am spus dreptate numaī,
Ofensă n'am voit să-ți fac.
Cu toate că să spuī dreptate
Nu e virtute nici la noi;
De șicanări dacă e vorba,
Noi stăm în rînd ori-când cu voi.

Și multă ce-î în noi iubirea
Noi nici de voi nu ne uîtăm,
Pe prietini și frați nostri
In fiecare zi vi-î dăm...
De ce nu te areți vre-odată?
Ți-e frică doar de Dumnezeu?
O! El e bun și nu se teme
De el azi nici un nătărău.

Fac toți ce vreaū. Inșală, fură,
Omoară, spurcă frați pe frați,
Dar lumea tot nu se restoarnă,
Avem doar curte cu jurați.

Zĕu, ai putea să vii odată
Să'nveți nițică dela noi,
Să știi cu cine ai de-a face,
Când ne vom duce toți — la voi!

Dar pân'atunci primește, iată,
Acest modest salut al meū;
Așa pe la sfîrșitul lunii
Te amintesc cu dor mereū.
Și poate multe ți ași mai scrie
In întunec de-ași putea,
Dar, iată, lampa de pe masă,
A dracului, s'a stîns și ea.

Arad.

Alax

Inventatorul.

— Erī am făcut probă cu mașina mea de sburat,
și am căzut. Azi am făcut o nouă probă, și am căzut
iarăși. Acum mai trebuie să înventez ceva în contra
căderii, și problema mașinei de sburat e rezolvată.

Gânduri.

— Te-ai gândit vre-odată, ce ai face, dacă ai
dispune de averea lui Rotschild?

— La asta nu. Dar m'am gândit, că oare ce ar
face Rotschild dacă ar avea averea mea!

H î m.

— Mizerabilul acela la spate m'a numit măgar.
— Te-ai întors?

Educație princiară.

Profesorul (în ora de istorie): Și acum trecem la
împĕratul *Caligula*. Ce mĭ-ar ști spune despre el Al-
teța Ta?

Alteța Sa tace.

Profesorul: Prea bine, Alteța. Cu cât mai puțin vor-
bește omul de împĕratul ăsta, cu atât e mai bine.

Usurpare.

Mușteriu: — Cum, nu mai e la voi Elvira, care
ducea cărțile?

Ucenicul: — A abzis de mult.

Mușteriu: — Nu știi de ce?

Ucenicul: — La prins odată pe șeful nostru cum
iși săruta nevasta.

Mirele.

Între două prietene.

- Acesta ți-e dară mirele?
- Da.
- Știi, nu-l țin de frumos.
- Nicî nu e.
- Și nici ceva cuminte nu pare . . .
- E din contra prost.
- Și-am auzit, că nici plăcut nu e.
- E de nesuferit.
- Dar cel puțin e din familie distinsă?
- De unde!
- Bine, cum te poți atunci mărita după un astfel de bărbat?
- Mărita? — Cine vorbește de asta?

Din școală.

Învățătorul: — Mi-aș putea numi cele patru elemente, Petre?

Petre: — Da, domnule învățător Apa, focul, elementul de ordine și elementul de disordine.

N a i v.

- Nu știi câte căsurî sunt? — întrebă un domn de un băiat, care în marginea satului păzia vitele. J se oprise căsornicul fără să știe când.
- Vor fi vre-o 12 căsurî! — îi răspunse băiatul.
- Numai? Credeam că va fi mai mult.
- O, la noi nici când nu-î mai mult. La 1 se începe dinainte.

Amănunțit.

- Și nu vrea să-ți plătiască?
- Nu, domnule avocat.
- L'aî provocat să-ți plătiască?
- Da.
- Și ce ți-a răspuns?
- Să mă duc la dracu.
- Și ce-aî făcut apoi?
- Am venit la d-ta.

Ironie involuntară.

- E mai bine de o jumătate de an decând nu te-aî mai arătat în societate, domnule David.
- Ce să fac? Societatea nu mai e cum a fost.
- Poate! Dar nu-ți poți închipui ce mult s'a îndreptat, de când nu mai umbli în ea.

Vèduve nemângăiate.

- Să mă crezi, doamnă, dacă ploaia asta va mai ține câte-va zile, totul din pământ va resări cu putere.
- Doamne păzește! Eū am în pământ un — bărbat!

Amor și zestre.

- Și-aî fi în stare să iaî o nevastă numai de dragul zestreî?
- Nicî decum. Dar cred că așî putea să mă îndrăgesc de-o fată, care ar avea 200.000 fl. zestre.

Modern.

- Dacă o zîină ți-ar zice că-ți împlinește 3 dorințe, ce aî cere?
- I-așî cere să-mî subscrie trei cambii.

Ridicol.

- E absurd, să asemeni femeia cu un fonograf.
- Ridicol! Când fonograful îl poți opri când îți place.

La bere.

- Cum, bărbate, aî beut deja 5 halbe? Gândește-te că aî 6 copii!
- Drept aî, draga mea. Chelnăr, încă o halbă.

Declarații de amor.

V.

Farmacistul.

Ce poțesteți, mamselă mică?
Zici că vreați sulemeneală?
Ești frumseță ideală —
Șezi nițică!

Vreați în tub ori în cutie?
Am să-ți umpl'un tub, surată,
Și de vreați, te iați îndată
De soție.

VI.

Profesorul.

Am avut la voi malheurul
A-mi uita în rînduri varii
Inima și ochielarii,
Și ploierul.

Și te cer deci, fa, pe tine:
Vreați să-mi fii tu soțioară?
Să grijești, când bună oară
Uit de mine.

Ciriplie.

Vicleană.

— Și veduva L. s'a măritat de nouă așa de în grabă?

— E lucru firesc!

— Cum așa firesc? Bărbatul ei a lăsat doară prin testament, că dacă veduva lui s'ar mărita, averea are s'o capete ruda lui mai îndepărtată.

— Da, da, dar veduva s'a măritat tocmai după ruda asta.

Posta redacțiunii

Ariosto. A naibii dilemă: De n'o publicăm te superi d-ta, de-o publicăm, suntem siguri, se vor supăra toți cititorii. — Tot e mai bine să n'o publicăm; așa poate te vei supăra și ne vei trimite — abonamentul.

Iusuf. Părerea noastră despre actul al treilea? Intreabă de alții, n'a fost cu neputință să citim mai mult de două scene.

Macarie (R.)

Atâtea lacăte tu pu
La prăvălii și le încu!
Dar eu găsesc cu cale
Să pun unul și muzei tale.

Farfuridis. Merci. In numărul viitor vom începe publicarea. Salutări.

Bob. Ciudat om mai trebuie că ești. Cânti anume:

Sub farmecul privirilor tale,
O, nu-ți poți zice, ce-am simțit,
Dar de-ași fi fost floare nflorită
Ași fi înflorit.

In ochii tei frumoși albastri
O rază căldă, ah! s'a ivit
Si sufletul de fericire
A tresărit.

Crezi că suntem curioși să știm, că oare ai tresărit ori ba? Spune-o *Ei*, poate pe Ea o va interesa mai mult.

București. Mulțumite. Mai trimite-ne! Iți facem pe voie și-o publicăm fără de ori ce subscriere, deși nu înțelegem cauza.

Elvira. Cerem scuze. Ți-am răspuns deja în numărul trecut. «*Luceafărul*» își are administrația în Buda-pesta, strada Vörösmarthy 60a. Acum a apărut numărul 3, tot atât de bogat ca și numerii 1 și 2.

Iulian. Epigrama d-tale cu adevărat e mult promițătoare:

Strengarul.

Mulți învață teoretic
Oare-care meșteșug:
Eu voi învăța deci *practic*,
Să văz unde o s'ajung.

Nu mai legătura dintre titlul epigramei și însași epigramă n'o înțelegem. Ce privește în urmă amenințarea d-tale să înveți ceva meșteșug, te sfătuim s'o faci. La tot cazul vei ajunge mai departe decât cu epigramele.

Cobi. Un gentleman adevărat nici când nu va săruta domnișoara casei, căci un gentleman sărută numai — cameriera.

R. Omi. Nițică răbdare, vor urma. Pentru numărul trecut au sosit prea târziu. Numerii ți-i vom trimite.

Ciriplie. Clișeul, de care pomenești, nu-l putem găsi. Cine știe unde va fi ajuns. Vom căuta altul, ev. vom comanda unul nou. — Salutări.

V. V. Poate să ai dreptate, când scrii că nu știm ce-i bun; dar trebuie să concezi că la tot cazul știm, ce-i *rău*.

R. R. «Dar nici el nu era mai prost». Ne îndoim.

«*E trist*» ... Așa-i, dar n'avem ce face.

Ciril. Acceptat cu mulțumită! *Id est*: mulțumitele d-tale «pentru cazul unui răspuns negativ».

Mimosa. Iată ți-o publicăm:

Din fulgere, tunete, trăsnete,
Din foșnete, ireamăte, vuiete,
Din sgomote, chiote, țipete,

— — — — —
Nimic n'am ales o poetel!

Bum. «Hiperion se repezi în văzduhul albastru rîzînd cu hohot, — natura întreagă se porni pe un ris nebun» — după citirea schiței.

O. ... vai!

Nic. (B.) Mai revezi-le încă odată cu îngrijire și apoi — aruncă-le în foc.